

SOSIALURIN

Blaðstjórn:

Vilhelm Johannesen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaður:

Prentsmiðjan á Heysbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum blæðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Danska fólkaatkvøðan

SUM ALTÍÐ væntað, varð úrslitið av donsku fólkaatkvøðuni eitt avgjørt ja til danskan limaskap í felagsmarknaðinum. Meirilutin fyri limaskapi varð tó nakað størri enn væntað, og líkt er til, at norska nei-støðan ikki sum væntað, varð mótstøðumonnunum í Danmark til fyrimunar, men heldur hevur givið viðhaldsmonnunum ein fyrimun.

HUGSAST KANN, at fleiri av teimum sum høvdu ætlað at atkvøttu nei, ella ikki vistu, hvat tey skuldu atkvøða, hava gjørt av at atkvøða ja, tá tey hoyrdu tær ymsku viðmerkingarnar til norska úrslitið og fræitu um kreppuna, sum tók seg upp í Noregi, aftaná at nei-atkvøðurnar vórðu í meiriluta. Eisini kann hugsast, at norska nei-støðan hevur gjørt, at mótstøðumenn í Danmark hava sligið seg til tols við tí, at danska fólkið fór at taka somu støðu sum norska fólkið, meðan norska nei-støðan samstundis hevur elvt donskum viðhaldsmonnunum til gera enn meira, fyri at fáa ein tryggan meiriluta fyri limaskapi.

SUM VIT søgdu í viðmerkingunum til norsku fólkaatkvøðuna, so hava norska og danska støðan avgerandi týðning fyri føroysku støðuna. Um bæði Noreg og Danmark høvdu gjørt av at standa uttan fyri felagsmarknaðin, so vildi spurningurin har við verið loystur fyri Føroyar, men so er ikki.

NORSKA støðutakanin seinasta mánadag, og danska støðutakanin nú mánadagin hava gjørt spurningin greiðari, men støðan, sum nú fylgigver er ikki grundarlag fyri endaligari føroyskari støðutakan, men undirstríkar heldur týðningin av, at vit við okkara samráðingum finga ta sonevndu biði. ella umhugsunartíðina. Tá tað eru framvegis óloystir spurningar sum hava týðning fyri føroysku støðutakanina, — eitt sum nevnt varð av okkara politisku leiðarum í útvarpinum mánakvöldið, — fiskimarksspurningurin og hvørjar avtalur Noreg sum ikki fullur limur av felagsmarknaðinum kemur at fáa.

Veit fyrrv. lögmaður ikki hvat hann tosar um?

Í samband við norsku fólkaatkvøðuni um limaskap í felagsmarknaðinum, vóru okkara politisku oddamenn í útvarpinum, har teir gjørdur viðmerkingar til úrslitið av fólkaatkvøðuni.

Tá tað gjørdist greitt, at meirilutin var imóti limaskapi, varð spurt hvørjar avleiðingar hetta kundi fáa, m.a. fyri føroysku støðuna til felagsmarknaðin. Spurningurin varð settur Atla Dam, lögmanni, sum svaraði, at umhugsunartíðin sum føroyingar hava fingið, var ætlað til at samráðast í, uttan mun til hvørja støðu hini londini taka. Hann helt víðari, at norska avgerðin kundi fara til at Noreg tekur nýggjar samráðingar upp við felagsmarknaðin um handilsavtalur, og segði hann, at um Danmark við síni fólkaatkvøðu eisini sigur nei, so fara danir óivað eisini at samráðast um slíkar avtalur. Um hetta hendir, at hvørki Noreg ella Danmark fara uppi, so er grundarlagið undir teimum føroysku samráðingunum sum verið hava broytt, og kann tí hugsast, at føroy-

sku samráðingarnar við felagsmarknaðinum verða tiknar upp aftur á einum øðrum grundarlagi.

Tá Hákon Djurhuus hetta hoyrði, gjørdist hann rættiliga álvarsamur, hann kravdi beinan vegin at fáa at vita frá lögmanni, um ætlanin veruliga var at fara aftur til Bruxelles at samráðast, uttan fyrst at leggja nakað fyri fólkið.

Til hetta er at siga, at munurin imillum ta norsku fólkaatkvøðuna øðru megin og ta donsku og ta føroysku hinu megin er, at tann norska fólkaatkvøðan var vegleiðandi, meðan hinar báðar verða bindandi. Ein vegleiðandi fólkaatkvøða um limaskap í felagsmarknaðinum verður tí hildin, áðrenn tingið í viðkomandi landi hevur tikið støðu til spurningin um limaskap. Ein bindandi fólkaatkvøða um limaskap í felagsmarknaðinum verður ikki hildin, fyrr enn viðkomandi ting fyrst hevur samtykt limaskap. Soleiðis hevur danska fólkaatingið, undir hjáveru Hákon Djurhuusar, samtykt, at Danmark skal fara uppi felags-

Dagbókin

Gudstænasta. Kjartan Mørkøre, prestur, prædikar í Havn-
ar kirkju sunnudagin.

Norðdaldan er farin at sigla heim undan New Foundlandi. Um 390 tons av veiðuni er saltfiskur, meðan 30 tons er frystur fiskur.

V4-spælið. Í V4-spælinum seinasta leygarkvöld, vórðu hesi töl tikin. 0, 11, 16, 18, 30, 43, 46, 53, 61, 63, 71, 81, 82, 85, 91 og 99. Vinningurin hesa ferðina varð 9.260 kr., og var peningurin býttur millum vinnararnar, sum vórðu 2 úr Klaksvík og 2 úr Havn.

Norðoya Sparikassi skal hava eina deild á Viðareiði. Ætlanin er, at deildin skal halda til á ravmagnsverkinum, sum eisini skal nýtast sum kommunuskrivstova.

Framhald frá 1. síðu (2)

sitið í ráðharrasessi, hava roynst tey gróðrarríkastu í Føroyum.

Eg vil bert nevna jättanina til utbyggingar og nútímansgerð av landssjúkrahúsinum, byggingan av statshospitali, nýggja lógávu um fólka- og avlamspensjón og almenna førsorg v. m., limaskapin í EFTA, men fremst teir báðar hornasteinarnar undir føroyskari menning í 60-unum: fiskimarkið út á 12 mil og íleggjargrunnurin — 60 miljónagrunnurin —.

Allir sum hava havt viðskifti við Krag víðurkenna hansara holla vinskapi fyri Føroyum, men eisini hansara vilja til at laga víðurskiftini eftir føroyskum ynskjum og tørv.

Vit minnst tilsejns hansara um samráðing um allar broytingar í víðurskiftinum Danmarkar og okkara millum sum ynski var um í Føroyum, hetta sjálvsagt í hann, sum tann humanistur hann er, leggur avgerandi dent á meðavgerðar og sjálvsavgerðarrett tjóða.

Vit siga Kragi tókk, nú hann leggur frá ser, og vænta og vita at tann frælslynta hugsan, sum hann og undangongumenn hansara mótvægis okkum, hon vil liva í tí flokki, sum hann hevur verið ein av stuðlunum undir.

marknaðin, og nú skal fólkaatingssamtýktin út til fólkaatkvøðu, sum enn í skrivandi stund ikki hevur verið. Ein jatkvøða staðfestur fólkaatingsamtýktina um limaskap, ein nei-atkvøða fellur fólkaatingsamtýktina um limaskap í felagsmarknaðinum.

Føroya lögting hevur ikki samtykt, at Føroyar skulu fara uppi felagsmarknaðin og sostatt er einki at halda fólkaatkvøðu um í Føroyum enn. Tá sum sagt, fyrirteytin fyri eini bindandi fólkaatkvøðu er, at viðkomandi ting fyrst tekur avgerð í spurninginum, sum fólkaatkvøða skal verða um.

Tað er rættiliga álvarsamt, at Hákon Djurhuus, sum hevur sitið á tingi í eina fjórðingsöld, sum hevur verið fólkaatingsmað-

Norrøna Felagið

Aðalfundur felagsins verður á Hotel Føroyum hósdag-
in 19. oktober kl. 20.00.

Dagsskrá eftir lógini.

NEVNDIN

SAMSOS-film

Hóskvöldið 5. oktober kl. 20 verða sýndir filmirnir
»Ungdómsár Chopins« og »Eldur í Mekong« úti á
Læraraskúlanum.

Árskort kr. 30.

STJÓRNIN

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Framhald frá 1. síðu (1)

meta sum nei frá føroyskari síðu uppá tær treytir, sum vóru bodnar, segði lögmaður. Hann helt fram og segði, at tað var neyðugt at føroyingar gera nakað fyrri at greiða sjómarspurningin — tað kann kanska gerast ov leingi at biða eftir ST-fundinum um rættindini á havinum. Vónandi fer at bera til at gera nakað í biðitíðini, sum ber í ser, at vit í veruleikanum antin flyta fiskimarkið út, sum eg meti tørfort í lotuni, ella vit fáa hald á leiðunum uttanfyri 12 fjórðingar, soleiðis at aðrir halda seg burtur, segði Atli Dam lögmaður í útvarpinum í viðmerkingum sínum til donsku fólkaatkvøðuna.

Trygve Samuelsen úr sambandsflokkinum segði, at biðitíðin m. a. var ætlað til, at eitt úrslit kundi fáast viðv. fiskimarksmálinum á ST-fundinum. Hetta úrslit er ikki komið enn. Hann helt, at okkara støðutakan má stóðga til umhugsunartíðin er út 31. des. 1975. Í lotuni er ikki annað at gera enn at kanna fyrimunir og vansar og síðani taka endaliga støðu, segði Trygve Samuelsen.

Formaðurin í marknaðarnevndini Hilmar Kass úr sjálfstýrisflokkinum segði, at honum tókti tað ikki vera neyðugt at stóðga til 31. des. 1975 at taka endaliga støðu. Tað er neyðugt, at vit gera støðuna upp og fáa tikið avgerð so skjótt sum gjørligt. Danmark

kann móguliga ávirka støðuna hjá felagsmarknaðinum til tey lond, sum hava sjógvin sum einasta vinnuveg og noyðast at flyta fiskimarkið út, segði Hilmar Kass.

Erlendur Patursson úr tjóðveldisflokkinum visti á, at Jens Otto Krag, forsetisráðharri hevur sagt, at Danmark sum limur í felagsmarknaðinum fer at hjálpa teimum norðanlondum, sum eru uttanfyri. Hetta helt hann verða ein stuðul fyri føroyingar, sum verða uttanfyri. Erlendur Patursson ynskji eina størri norðurlandska samvinnu uttan Danmark serliga millum føroyingar, íslendingar og norðmenn um fiskimarksmálið og fiskasølumál.

Hákon Djurhuus úr fólka-flokkinum helt, at tað var beint, tá ein avtala fekkst í lag um, at føroyingar ikki skuldu vera við í donsku fólkaatkvøðuni, men skuldu taka støðu fyrri seg. Vit mugu nú gera okkum greitt á hvønn bógv vit vilja leggja. Onki er hent, ið hevur broytt tað, sum lögtingið fekk at vita frá donsku stjórnini um, at danskur limaskapur ikki førir til broytingar í víðurskiftinum millum Føroyar og Danmark, segði Hákon Djurhuus.

Kjartan Mohr úr framburðsflokkinum segði, at vit nú mugu halda okkum undir liðini á Íslandi og Noreg og fyrri ein stóran part afturat eisini Svøríki. Vit høvdu tá staðið sterkir yvirfyri Europa, segði Kjartan Mohr.

ur í fleiri ár, sum er fyrrverandi landsstýrismaður og fyrrverandi lögmaður, í útvarpinum so fullkomuliga avdúkar seg sum óvitandi og leggur fyrri dagin at hann als ikki hevur sett seg inn í tað sum hann tosar um.

Men vit kunnu tó troysta

fyrirverandi lögmann, og biðja hana um ikki at taka hetta so tungt, tí til alla lukku fyri hana sjálvan, var hetta so seint á kvöldi, at flestu føroyingar óiva vóru farnir til songar, men hann átti at tikið við læru av hesum, og eina aðru ferð, sett seg betur inn í víðurskiftini.